

- GINESTOUS, E., LLAGUET, B.: *Una obra mèdica periescolar. «La Dune». Estació climàtica escolar de la ciutat de Bordeaux». «Gazette Hebdomadaire des Sciences Médicales de Bordeaux» 7-XI-37, pàg. 712.*
- MACHEBOEUF, M. A., DIERICK, J.: *El problema immunoquímic dels bacils àcido-resistents i particularment dels bacils tuberculosos. «Gazette Hebdomadaire des Sciences Médicales de Bordeaux» 21-XI-37, pàg. 745.*
- PENNANÉACH, J.: *El paludisme. «Gazette Hebdomadaire des Sciences Médicales de Bordeaux» 28-XI-37, pàg. 756.*
- AUBERTIN, E., DANGOUMEAU, A., LEURET, E., PIECHAUD, F.: *Recerques sobre l'estat de septicidat de l'interior dels pans, segons la seva preparació amb llevat natural o llevat industrial. Influència de la cocció i del pH. «Gazette Hebdomadaire des Sciences Médicales de Bordeaux» 28-XI-37, pàg. 763.*
- LARREGLA, S.: *Introducció a una investigació sobre autoimmunoteràpia passiva utilitzant generador de defenses humà. «Revista de Sanidad de Guerra», València, XI-37- pàg. 299.*
- FORGUES, PEYRONNIER: *Sobre tres casos de septicèmia estafilocòcica. «L'Echo Médical des Cévennes». Nimes, XII-37, pàg. 205.*
- SOLLIER, N.: *A propòsit de la profiàxi i del tractament de les estafilococèmies. «L'Echo Médical des Cévennes». Nimes, XII-37, pàg. 211.*
- BASSET, COMBES, J.: *Condicions socials dels leprosos a l'Edat Mitjana. «La Gazette Médicale Limousine et Limousin Médical». Limoges, XI-37, pàg. 318.*
- AUBERTIN, E., DANGOUMEAU, A., LEURET, E., PIECHAUD, F.: *Recerques sobre l'estat de septicidat de l'interior dels pans, segons llur preparació amb llevat o llevat industrial. Influència de la cocció i del pH. «Journal de Médecine de Bordeaux» 25-XII-37, pàg. 651.*
- TRIAS MAXENCs, A.: *El preventori-escola Xifré d'Arenys de Mar. «Segell Pro Infància». Barcelona, XII-37.*
- GINESTOUS, E., DEPIERRIS, P.: *La lluita contra els mosquits a Bordeus. «Gazette Hebdomadaire des Sciences Médicales de Bordeaux» 16-I-38, pàgina 39.*
- GINESTOUS, E., DEPIERRIS, P.: *La lluita contra els mosquits a Bordeus. «Journal de Médecine de Bordeaux» 15-22-I-38, pàg. 74.*
- AUBERTIN, DANGOUMEAU, LEURET, PIECHAUD: *¿La molla de pa pot contenir gèrmens vius malgrat la cocció? «Journal de Médecine de Bordeaux» 15-22-38, pàg. 73.*
- DANGOUMEAU, A., AUBERTIN, E., LEURET, E., PIECHAUD, F.: *Recerques sobre l'estat de septicidat del pa. I. ¿El pa pot servir de vector als gèrmens patògens? — II. Les malalties microbianes del pa. «Journal de Médecine de Bordeaux» 15-22-I-38, pàg. 41.*
- LACAN-CABANES, B.: *Els portadors de gèrmens meningocòccics. Lluur gènesi. «Toulouse Médical» 1-I-38, pàg. 14.*
- DUPUY, P., CHASSAIGNETTE: *Enquesta sobre una epidèmia de malaltia de Moussous. «Journal de Médecine de Bordeaux» 27-XI-37, pàg. 525*
- DUPUY, CHASSAIGNETTE: *Enquesta sobre una epidèmia de malaltia de Moussous. «Gazette Hebdomadaire des Sciences Médicales de Bordeaux» 10 octubre 1937, pàg. 654*
- BAISSET, A., BUGNARD, L., DARNAUD, CH., SOULA, L. C.: *L'equilibri glicèmic, Processos hipoglucèmians en el gos depancreatitzat. «Le Sang Biologie et Pathologie». Ext. Vol. XI, n.º 3, 1937, pàg. 229.*
- BAISSET, A., BUGNARD, L., DARNAUD, CH., SOULA, L. C.: *L'equilibri glicèmic. Efecte de les injeccions repetides de glucosa sobre la glicèmia de gossos normals depancreatitzats. Ext. Vol. XI, n.º 2. 1937, pàg. 113.*
- LAPORTE, DARNAUD: *Tracament de la diabetis amb l'ajut de règims rics en hidrats de carbon. «Toulouse Médical» 1-II-38, pàg. 67.*
- SENDRAIL, M.: *L'hormonoteràpia antehipofisària gonadotropa en les síndromes adiposogenitals masculins. «Toulouse Médical», 1-II-38, pàgina 81.*
- FAU, R.: *El problema actual de l'alimentació per vegetals cuits i crus. «Revue Médicale de France». Clermont-Ferrand, I-II-38. pàg. 37.*

Hematologia

Qualques consideracions sobre l'estat actual de la qüestió dels grups sanguinis, pel Dr. P. RODE. «Revue Médicale de France». Clermont-Ferrand, setembre-octubre, 1937, pàg. 231.

El fenomen d'isoaglutinació (aglutinació dels glòbuls vermells d'un individu pel sèrum d'un individu de la mateixa espècie) fou demostrat per Landsteiner en 1900. Seguidament els treballs de Decastello i Sturli, després els de Janski, i els de Moss han permès de precisar l'existència, a l'espècie humana, de quatre grups sanguinis; aquestes descobertes han trobat llur aplicació immediata en medicina per a les transfusions de sang.

Per haver estat preconitzades per diversos autors moltes formes de nomenclatura, és necessari insistir sobre el fet que la Comissió internacional per a l'estudi dels grups sanguinis, que es reuní a París a l'Institut d'Antropologia el 15 de juliol del 1919, adoptà la resolució següent, proposada per Dujarric de la Rivière i Kossovitch.

Nomenclatura. — És indispensable d'adoptar una nomenclatura única, per tal com la multiplicitat de designacions actuals és causa de gran confusió. La nomenclatura *A*, *B*, *AB*, 0 (zero), ha d'ésser adoptada amb exclusió de tota altra: aquesta nomenclatura és simple, i té el gran avantatge de recordar que els quatre grups són lligats per les dues propietats sanguínies, que el grup *AB* és caracteritzat per la coexistència de les propietats *A* i *B*, i el grup 0 per l'absència d'aquestes dues propietats.

Recordarem per evitar tota confusió la correspondència d'aquesta nomenclatura amb les xifres de Janski i Moss:

Dungern-Hirszfeld	Janski	Moss
<i>A</i>	II	II
<i>B</i>	III	III
<i>AB</i>	IV	I
0	I	IV

Admeses aquestes definicions, examinarem, a seguit, la qüestió dels grups sanguinis des del punt de vista biològic general.

Les recerques sobre els grups sanguinis han sobrepassat, des de fa alguns anys, el domini mèdic en el qual han fornit serveis tan remarcables.

En medicina legal la tècnica d'aglutinació és ara correntment utilitzada per l'anàlisi de les taques de sang, car les propietats aglutinants són conservades àdhuc en la sang seca.

L'estudi dels grups sanguinis ha trobat un desenvolupament considerable en Antropologia i hom ha pogut establir un índex (índex bioquímic de les races de Hirszfeld) que expressa la relació entre tots els *A* i tots els *B* en un poble determinat, i que és basat en l'estudi de molts centenars de milers d'exàmens.

Hom sap, per exemple, que el repartiment dels quatre grups en els francesos (i serà més exacte de dir: en aquest conjunt heterogeni que constitueix avui la població del nostre país) respon a les proporcions següents:

A: 42,6 % — *B*: 11,2 % — *AB*: 3 % —
0: 43,2 % — Index: 3,2.

En els noruecs:

A: 49,8 % — *B*: 10,3 % — *AB*: 4,3 % —
0: 35,6 % — Index: 3,7.

En els lituans:

A: 39,8 % — *B*: 19,7 % — *AB*: 4,4 % —
0: 36 % — Index: 1,83.

En els portuguesos:

A: 52,5 % — *B*: 6,1 % — *AB*: 3,1 % —
0: 38,3 % — Index: 6,07.

En els japonesos:

A: 37 % — *B*: 19,2 % — *AB*: 11,3 % —
0: 32,5 % — Index: 1,58.

En els egipcis:

A: 33,1 % — *B*: 29,3 % — *AB*: 14 % —
0: 26,3 % — Index: 1,09.

En els esquimals:

A: 12,9 % — *B*: 2,4 % — *AB*: 4 % —
0: 80,6 % — Index: 2,6.

En els jucateques:

A: 1,3 % — *B*: 0,5 % — *AB*: 0,5 % —
0: 97,7 %.

D'aquestes xifres extretes de l'obra de Dujarric de la Rivière i Kossovitch, es dedueix una primera constatació.

Actualment, és un xic tard per obtenir resultats satisfactoris i absolutament demostratius de les característiques serològiques dels pobles. Hi ha hagut, des dels temps més reculats de la civilització, massa barreja de sangs perquè el mètode dels grups sanguinis pugui donar-nos resultats precisos: no pot fer més que informar-nos globalment sobre l'estat actual de les barreges de tribus. Adhuc entre les poblacions negres africanes els caràcters ètnics s'han transformat i ens trobem, certament molt lluny dels grups gairebé purs que han conservat durant llarg temps llurs caràcters antropològics.

No obstant, quelques races pures, o que hom pot considerar com pures, subsisteixen actualment; tals són, per exemple, els esquimals i els jucateques. En aquests pobles el grup 0 és clarament predominant. Hom és, doncs, menat a creure que aquest grup zero (anomenat donador universal en llenguatge mèdic) seria el grup primitiu. ¿Com s'hauran format els dos altres grups *A* i *B*? ¿A què és deguda la coexistència dels dos caràcters *A* i *B* en el grup *AB*? ¿Per contra, aquest grup *AB* és també un grup primitiu que en certa manera s'hauria de dividir en dos elements *A* i *B*? ¿Sota quines influències s'han produït les variacions? Totes aquestes preguntes resten encara sense resposta i les recerques futures aclariran possiblement aquests fenòmens que sobrepassen singularment el camp de la serologia pura per

entrar dins el quadre dels gran problemes de l'evolució.

* * *

Si els resultats fornits per les recerques sobre els grups sanguinis en antropologia no són tan satisfactoris com esperàvem d'uns anys ençà, possiblement serà un altre camp d'investigació que aportarà les descobertes interessants: ens referim a l'estudi dels grups sanguinis en els animals. Hom ha començat l'estudi dels fenòmens d'aglutinació a la sang dels animals. Nombrosos autors han fet assaigs en els animals domèstics. Segons el nostre criteri aquestes recerques comportaran les mateixes dificultats que les que hom ha trobat en l'home. L'animal domèstic és un ésser modificat, evolucionat, fabricat per l'home i la sang del qual és lluny de la seva pursa primitiva. Els múltiples encreuaments efectuats amb la finalitat d'obtenir tipus utilitaris han tingut llur repercussió sobre els caràcters físico-químics de la sang.

Creiem que pot donar millors resultats l'estudi dels grups sanguinis en els mamífers salvatges, perquè entre aquests animals les variacions no són pas provocades com en l'home o en els animals domèstics.

Nombroses espècies, gèneres i famílies, han prosseguit llur evolució durant un gran nombre de segles. N'hi ha que s'han mantingut integralment amb llurs caràcters morfològics i físico-químics durant molt de temps. Sobre éssers vivents d'aquesta mena les recerques dels grups sanguinis poden donar excel·lents resultats i furnir-nos la causa de les variacions que s'han produït o que poden produir-se en els fenòmens d'aglutinació.

Amb la finalitat d'efectuar aquestes recerques hem creat al Museu d'Història Natural, sota la iniciativa del Prof. Bourdelle, director del laboratori de Zoologia dels Mamífers i dels Ocells, un laboratori de serologia aplicada a l'estudi de la sang dels mamífers salvatges. Aquest estudi actualment alentit per causa de dificultats materials, ens ha donat, no obstant, resultats interessants que podem resumir ací de la manera següent:

1.º Solament els simis antropoides presenten un cert parentiu amb l'home des del punt de vista de llurs grups sanguinis. Es tracta, ben entès, del ximpancé, del gorilla i de l'orangutà.

2.º Els altres simis (Platirrinians i Catarrinians) només presenten un parentiu molt llunyà amb la sang humana.

3.º Tots els altres ordres de mamífers pertanyen a grups sanguinis molt diferents dels de l'home.

4.º Entre els mamífers salvatges el fenomen d'isoaglutinació (aglutinació entre els individus de la mateixa espècie), sembla molt menys freqüent que en l'home i en els animals domèstics. Hom arriba a constatar, àdhuc amb freqüència, que animals d'espècies veïnes, i fins i tot de gèneres diferents tenen la mateixa sang. Aquest fet és particularment evident entre els grups de mamífers menys evolucionats (Marsupians i Rosegadors).

Hi hauria, doncs, gran homogeneïtat entre la sang dels mamífers *primitius*; per contra, a mesura que hom s'adreça a grups més evolucionats per assolir els primates els factors d'aglutinació (aglutinògens i aglutinines) es desenvolupen. Es per això que trobem en l'home — el mamífer més evolucionat — els fenòmens d'isoaglutinació que divideixen l'espècie humana en quatre grups.

* * *

Hem parlat abans de *variació* en els grups sanguinis. Es tracta, ben entès, d'una variació filogenètica no pas d'una variació, d'una modificació d'un grup durant la vida de l'individu.

Hom sap, i això ha estat establert d'una manera certa per milers d'observacions, que el grup sanguini és un caràcter fix que no varia pas durant el curs de l'existència d'un individu determinat i que àdhuc pot ésser descobert després de la mort en la sang seca. L'herència d'aquest caràcter segueix la llei de Mendel i hom ha pogut, en certs casos, utilitzar aquesta propietat hereditària per la recerca de la paternitat.

L'estat de malaltia no pot, en cap cas, modificar el grup sanguini.

Nosaltres hem tingut ocasió de demostrar recentment que en certs casos patològics les modificacions fisiològiques que és produeixen en la sang d'un malalt poden tenir llur influència en l'aparició dels fenòmens d'aglutinació en certa manera *anormals*.

Durant el curs d'un estudi que hem tingut ocasió de fer sobre els grups sanguinis dels indígenes de l'Àfrica occidental, hem examinat vuitanta-un individus afectats de lepra ben caracteritzada, reunits al Servei central de la lepra a Bamako (Sudan). Aquests leprosos es reparteixen, des del punt de vista de llurs grups sanguinis, d'una manera absolutament semblant a la dels altres indígenes no leprosos que hem pogut examinar (aproximadament uns 400). Les reaccions d'aglutinació foren fetes amb sèrums controlats a l'Institut Pasteur, de París, i la sang dels indígenes. Després de les nostres determinacions, hem tingut la curiositat d'utilitzar com sèrums no pas sèrums controlats d'individus sans, sinó sèrum de leprosos típics. En aquest cas, tinguérem la

sorpresa de constatar que el sèrum dels individus leprosos aglutinava, en tots els casos, els glòbuls d'altres leprosos del mateix grup sanguini (fet extremadament clar entre individus del grup 0).

Aquests resultats, de primer antuvi desconcertants, si hom reflexiona no són pas en oposició amb el fet reconegut des de l'inici de les recerques sobre els grups sanguinis que l'estat de malaltia no influeix pas sobre la determinació del grup. Cal remarcar que les determinacions de grups s'han produït normalment (amb els sèrums no leprosos). La reacció anormal d'aglutinació només es produeix entre sèrums i sangs de leprosos.

¿Poden observar-se els mateixos fenòmens en d'altres casos patològics? Heus aquí el que les recerques actualment en curs tendeixen a precisar i sembla que la tècnica d'aglutinació pot encara aportar fets nous.

* * *

En començar aquest estudi, hem indicat que la descoberta dels grups sanguinis i les seves aplicacions, era deguda a Landsteiner. No voldríem, però, acabar el treball, sense tributar homenatge a Bordet que demostrà, per primera vegada en 1895, que « el sèrum d'un animal aglutinarà generalment els glòbuls vermells d'un animal d'espècie diferent », i posà en evidència el fenomen d'heteroaglutinació.

Aquesta qüestió dels grups sanguinis és, doncs, un remarcable exemple del desenvolupament que poden prendre les aplicacions pràctiques d'un fet biològic experimental que apareixia, de primer antuvi, com una simple recerca de laboratori d'un interès limitat.

Vegeu encara:

- GIL BARBER: *La transfusió de sang en la guerra actual*. « Revista de Sanidad de Guerra ». València, setembre 1937, p. 194.
- GRÉ: *Sobre un cas d'epistaxi greu amb trombopènia guarit per l'esplenectomia*. « Journal de Médecine de Bordeaux ». 29 octubre 1937, p. 312.
- STILLMUN KES: *El II Congrés Internacional de la transfusió de sang*. « Toulouse Médical ». 1 novembre, 1937, p. 686.
- SABRAZÈS, J., BIDEAU, J. i GLAUNÉS, P.: *Leucèmia mieloide benzòlica en un obrer d'una indústria de miralls. El benzolisme de les miralleries*. « Gazette Hebdomadaire des Sciences Médicales de Bordeaux ». 24 octubre 1937, p. 676.
- JEANNENEY, WANGERMEZ i DELOS: *Accions comparatives d'un camp elèctric sobre els hematies de sang citratada fresca i conservada a la nevera*. « Gazette Hebdomadaire des Sciences Médicales de Bordeaux ». 17 octubre 1937, pàgina 660.
- BOISSERIE-LACROIX, SERVANTIE, DUPUY i LAVIAL: *Malaltia de Schuller-Christian*. « Gazette Hebdomadaire des Sciences Médicales de Bordeaux ». 10 octubre 1937, p. 653.
- DAMADE i LÉGER: *Estudi d'un mielograma en un cas d'anèmia perniciosa*. « Journal de Médecine de Bordeaux ». 20-XI-37, p. 478.
- BOISSERIE-LACROIX, SERVANTIE, DUPUY, P. i LAVIAL: *Malaltia de Schuller-Christian*. « Journal de Médecine de Bordeaux ». 27-XI-37, p. 515.
- SABRAZÈS, J., BIDEAU, J. i GLAUNÉS, P.: *Nou cas de leucèmia benzòlica*. « Gazette Hebdomadaire des Sciences Médicales de Bordeaux ». 14-XI-37, p. 726.
- JEANNENEY, G. i RINGENBACH: *II Congrés Internacional de la Transfusió sanguínia*. (París, 29 setembre-2 octubre 1937). « Gazette Hebdomadaire des Sciences Médicales de Bordeaux ». 21-XI-37, p. 739.
- DERVILLÈE, P., CASTAGNOU, R. i CHOMEREAU-LAMOTTE, F.: *Les variacions de la colesterolemia en el conill després de l'administració de tetraclorur de carbon en ingestió*. « Gazette Hebdomadaire des Sciences Médicales de Bordeaux ». 28-XI-37, p. 763.
- SABRAZÈS, J.: *Comentari a un treball sobre « Anèmia hipocroma amb aquília primitiva »*, pel Dr. MICHELI. « Gazette Hebdomadaire des Sciences Médicales de Bordeaux ». 30-I-38, p. 65.
- DURAN JORDÀ, F. i VILLARÓ CLOSA, V.: *Contribució a l'estudi del metabolisme in vitro de la sang citratada-conservada. L'acció amilolítica*. « Revista de Sanidad de Guerra ». Barcelona, XII-37, p. 355.
- DURAN JORDÀ, F. i SARDÀ ROCA, J.: *Contribució a l'estudi del metabolisme in vitro de la sang citratada-conservada. El metabolisme de l'urea*. « Revista de Sanidad de Guerra ». Barcelona, XII-37, p. 352.
- DURAN JORDÀ, F. i SOTERES DIEZ, F.: *Contribució a l'estudi del metabolisme in vitro de la sang citratada-conservada. Els processos de glucòlisi*. « Revista de Sanidad de Guerra ». Barcelona, XII-37, p. 348.
- DURAN JORDÀ, F. i BENLLOCH LLORACH, A.: *Contribució a l'estudi del metabolisme in vitro de la sang citratada-conservada. La destrucció del complement*. « Revista de Sanidad de Guerra ». Barcelona, XII-37, p. 344.
- DURAN JORDÀ, F.: *Contribució a l'estudi del metabolisme in vitro de la sang citratada-conservada. La destrucció leucocitària*. « Revista de Sanidad de Guerra ». Barcelona, XII-37, p. 340.

DURAN JORDÀ, F. i SARDÀ ROCA, J.: *Contribució a l'estudi del metabolisme in vitro de la sang citratada-conservada. La resistència globular de l'hematies.* « Revista de Sanidad de Guerra ». Barcelona, XII-37, p. 335.

DURAN JORDÀ, F. i MARGARIT ALEU, E.: *Contribució a l'estudi del metabolisme in vitro de la sang citratada-conservada. Estudi sobre la xifra dels hematies, leucòcits i hemoglobina.* « Revista de Sanidad de Guerra ». Barcelona, XII-37, p. 329.

DURAN JORDÀ, F.: *La transfusió de sang citratada-conservada.* « Revista de Sanidad de Guerra ». Barcelona, XII-37, p. 322.

DURAN JORDÀ, F.: *El servei de transfusió de sang de Barcelona.* « Revista de Sanidad de Guerra ». Barcelona, XII-37, p. 307.

SABRAZÈS, J.: Comentari a un treball sobre « *Les funcions i les malalties del sistema reticulo-endotelial* », pel Dr. G. PITTALUGA. « Gazette Hebdomadaire des Sciences Médicales de Bordeaux ». 13-II-38, p. 98.

terior normalment visible d'una primera costella, que seria cartilaginosa — radiogràficament és invisible — en una de les seves porcions? Nosaltres no ho creiem pas, ans per contra suposem que es tracta d'una deformació costal, ensems que d'una malformació esternal.

La literatura mèdica ens ha fornint poca informació a aquest propòsit. El Dr. Ledoux-Lebard, en el seu darrer « Tractat » assenyala casos d'aplàsia costal de les primeres costelles però, molt sovint, amb absència de músculs pectorals; en el nostre cas no s'observa res d'això i hom nota solament una lleugera depressió toràcia.

Per a Köhler aquesta anomalia coexisteix molt freqüentment amb una malformació, de les vèrtebres corresponents... (no observat en el nostre cas). Per a l'autor l'anomalia sembla ésser molt sovint bilateral. Possiblement l'única originalitat de la nostra observació és la de presentar un cas « unilateral ».

Ràdiosensibilitat cel·lular i historadiografia, pel Dr. P. LAMARQUE (de Montpeller). « Journal de Radiologie et d'Electrologie ». París, abril del 1937, pàg. 157.

Terapèutica física i diagnòstic

Aplàsia costal unilateral i malformació esternal, pel Dr. M. ESTEVE (de Perpinyà). « Journal de Radiologie et Electrologie ». París, febrer 1937, pàg. 73.

L'observació següent, sense que tingui un gran interès ens ha semblat que presenta una certa raresa.

M. P., de 32 anys d'edat, antic marí de l'Estat, presenta una afecció pleuropulmonar antiga, per la qual cosa ve a consultar-nos per segona vegada. En confirmació a la millora clínica, una teleràdio de cara ens demostra la millora radiològica. Aleshores, atrau la nostra atenció una anomalia toràctica i es procedeix a un nou clixé ossós de la meitat superior el qual dona:

I. Una atròfia ossosa de la primera costella ensems que un fort escurçament per tal com no sobrepassa la clavícula;

2.ª Un esperó esternal a nivell del manubri al lloc on precisament s'hauria d'articular la primera costella esquerra; anomalia, que un clixé oblic permet de situar bé damunt l'estèrnium; no es tracta, però, d'una apòfisi transversa anormal de forma i de llargada.

Davant d'aquesta constatació anatòmica examinem novament l'individu, i constatem, que, efectivament, presenta una lleugera depressió a nivell de la regió clavicular esquerra.

¿L'esperó esternal representa l'extremitat an-

Hem tingut ja l'ocasió de publicar quelques treballs a propòsit d'una nova aplicació dels raigs X en el domini radiogràfic. Ens permetem de recordar breument que la nostra tècnica, deriva directament de la de Dauvillier, la qual permet de radiografiar talls cel·lulars no colorats, de 3 μ a 5 μ d'espessor. La radiació utilitzada és forçosament un raig molt tou, i la seva producció necessita un aparell especial. La radiografia obtinguda ha d'ésser examinada al microscopi talment com una preparació histològica ordinària. L'emulsió que utilitzem actualment és una emulsió especial de tipus Lippmann que la casa Gevaert ha preparat, gentilment, sota la nostra indicació. Les emulsions ordinàries comercials no són utilitzables, mentre que aquesta de la qual ens servim té un gra invisible d'un augment de 500 D que no esdevé molest fins a partir de 800 D.

Els contrastos radiogràfics són deguts a les diferències d'absorció, i aquesta mateixa és funció de la densitat dels cossos travessats, per això la radiografia de talls cel·lulars, a la qual hem donat el nom d'*Historadiografia*, esdevé un mètode d'anàlisi ponderal fi. Gràcies a ell és possible de conèixer amb força precisió, per comparació d'opacitat, les localitzacions dels elements densos en els teixits, i àdhuc a la cèl·lula. Cal no perdre de vista que un augment de l'absorció pot ésser degut, bé a una més gran concentració, bé a la presència de cossos de pes atòmic més elevat, bé a les dues coses a la vegada. Els teixits que més